

Prof. dr hab. Paweł Borszowski
Katedra Prawa Finansowego
Wydział Prawa, Administracji i Ekonomii
Uniwersytetu Wrocławskiego

Recenzja

naukowa w postępowaniu habilitacyjnym dr Pawła Szczęśniaka

I

Sylwetka Habilitanta

Wnioskodawca swoją karierę zawodową od samego początku wiąże z Uniwersytetem Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie. Studia magisterskie na Wydziale Prawa i Administracji tego Uniwersytetu na kierunku prawa ukończył z wyróżnieniem w 2014 r. Pracę magisterską pt. *Sieć bezpieczeństwa finansowego w Polsce a instrumenty special resolution regime na przykładzie ustawy o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych* przygotował pod kierunkiem prof. dr hab. Antoniego Hanusza. W 2017 r. uzyskał stopień doktora nauk prawnych nadany uchwałą Rady Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii Curie- Skłodowskiej z dnia 15 listopada 2017 r. na podstawie obronionej z wyróżnieniem rozprawy doktorskiej pt. *Środki przymusowej restrukturyzacji banku w polskim porządku prawnym*. Promotorem rozprawy doktorskiej był prof. dr hab. Antoni Hanusz, zaś recenzentkami – dr hab. Anna Jurkowska-Zeidler, prof. UG oraz dr hab. Patrycja Zawadzka prof. UW.

W okresie od 1 października 2014 r. do 30 stycznia 2019 r. Wnioskodawca był zatrudniony jako asystent w Katedrze Prawa Finansowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Marii-Curie-Skłodowskiej. Od 1 lutego 2019 r. dr Paweł Szczęśniak jest zatrudniony jako adiunkt w wymienionej katedrze.

Doktor Paweł Szczęśniak w 2022 r. prowadził badania w Katedrze Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu



Wrocławskiego, realizując długoterminowy staż naukowy. Ponadto w latach 2018-2021 prowadził badania naukowe w trakcie staży i wyjazdów badawczych wykonywanych w pięciu ośrodkach zagranicznych, m.in. Institute for Law and Finance Goethe University Frankfurt am Main (Niemcy), Faculty of Law University of Sevilla (Hiszpania), Department of Tax and Fiscal Law University of Graz (Austria).

II

Ocena osiągnięcia naukowego, tj. monografii pt *Zgrupowania solidarnościowe banków spółdzielczych. Konstrukcja normatywna*, Warszawa 2022r.

Jako osiągnięcie wymienione w art. 219 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r., poz. 742 z późn. zm., dalej jako; Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce) dr Paweł Szczeńniak wskazał autorstwo recenzowanej monografii naukowej wydanej przez wydawnictwo, które w roku opublikowania monografii w ostatecznej formie było ujęte w wykazie sporządzonym zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 267 ust. 2 pkt 2 lit. a Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce. Chodzi w tym względzie o wydaną monografię w wydawnictwie C.H. Beck pt. *Zgrupowania solidarnościowe banków spółdzielczych. Konstrukcja normatywna*, Warszawa 2022, ss.552. Należy nadmienić, iż monografia ta, w XIX edycji konkursu na najlepszą pracę badawczą z zakresu spółdzielczości organizowanego przez Krajową Radę Spółdzielczą, zdobyła I nagrodę w kategorii prace doktorskie i habilitacyjne.

Wskazana monografia koncentruje się wokół problematyki zgrupowań solidarnościowych banków spółdzielczych, prezentując ich ujęcie normatywne. Autor traktuje to zgrupowanie jako strukturę samodzielnych przedsiębiorców, które zachowują swoją odrębność pod względem prawnym(s.1-2). Jednocześnie przyjmuje, iż pomiędzy tymi podmiotami zachodzą określone



relacje, więzi o charakterze umownym. Dlatego też dr Paweł Szczęśniak analizie poddaje umowę zgrupowania solidarnościowego banków spółdzielczych i w tym względzie traktuje tę umowę jako źródło stosunku prawnego o charakterze złożonym i szczególnych cechach(s.2). Już z tego powodu należy na wstępie ocenianego osiągnięcia zauważyć, iż jest to monografia typowo prawnicza, gdzie jako zasadniczy trzon rozważań Autor wykorzystuje instytucję stosunku prawnego jako narzędzia do opisywania relacji prawnych pomiędzy podmiotami, które w analizowanym przypadku mają charakter szczególny, gdyż dotyczą relacji pomiędzy bankami spółdzielczymi, a zatem uczestnikami oraz instytucją centralną kierującą tym zgrupowaniem.

Kompleksowość ujęcia badanej problematyki jest cechą charakterystyczną ocenianej monografii. Autor przywołuje wyróżnienie dwóch modeli zgrupowań banków spółdzielczych, tj. modelu podstawowego lub zintegrowanego, co jest jednocześnie uzależnione od cech stosunku prawnego, za pomocą którego opisuje się relacje zachodzące pomiędzy bankami spółdzielczymi, a jednocześnie wynika przede wszystkim z norm prawa Unii Europejskiej(s.2). Z uwagi na specyfikę stosunków prawnych zachodzących pomiędzy uczestnikami w modelu zintegrowanym, gdzie Autor akcentuje wzmocnioną formę współpracy, centralizację i trwałość, a także odpowiedzialność banku spółdzielczego za zobowiązania wynikające z gwarantowania płynności i wypłacalności innych uczestników dr Paweł Szczęśniak określa relacje te, a zatem współdziałanie, jako zgrupowanie solidarnościowe, co bardzo dobrze oddaje ich istotę, ale także normatywną i faktyczną kwalifikację.

To niezwykle trudne zadanie badawcze z jakim zmierzył się Autor wymagało wnikliwej analizy szeregu regulacji norma prawa unijnego, a także krajowego, co potwierdza także wysoki poziom analizy normatywnej, niezbędnej w tego typu monografiach naukowych, stanowiących potwierdzenie samodzielności prowadzenia badań naukowych.



Przekonujące jest uzasadnienie podjęcia się badania tego obszaru analizy normatywnej poprzez wskazanie na potrzebę ochrony stabilności sektora banków spółdzielczych w Polsce, a także zachowanie różnorodności podmiotów świadczących usługi depozytowo-kredytowe, czy też utrzymanie stabilności i bezpieczeństwa rynków finansowych (s.8). Istotne jest również to, iż jak dotąd w literaturze prawniczej nie podjęto kompleksowego opracowania tego zagadnienia, zaś tematyka ta jest przedmiotem zainteresowania w literaturze ekonomicznej (s.9). To trafne spostrzeżenie Autora stanowi nie tylko potwierdzenie doniosłości poruszanej problematyki, ale w powiązaniu z opracowaniami o charakterze ekonomicznym powinno stać się ważnym narzędziem oceny dla ustawodawcy co do stanu regulacji normatywnej w tym zakresie i potrzeby ewentualnych zmian, co Autor stwierdza w zakończeniu.

Uwzględniając podjęty, a zarazem zrealizowany obszar badawczy, na jednoznaczną akceptację zasługuje sformułowana teza, iż „tworzenie zgrupowań solidarnościowych zapewnia zdolność wykonywania wymagalnych zobowiązań pieniężnych przez banki spółdzielcze lub zrzeszające, będące uczestnikami tych zgrupowań”(s. 10). Dodatkowe potwierdzenie zasadności tej tezy poszukuje Autor w analizie regulacji prawnej, wskazując, iż można ją określić jako niezupełną i nieprecyzyjną (s.10-11).

Ocenianą monografię naukową pod względem warsztatowym można uznać jako wzorcową, biorąc pod uwagę prace prawnicze. Autor bowiem w dalszej kolejności formułuje cel główny sprawdzający się do analizy konstrukcji normatywnej stosunku zgrupowania solidarnościowego banków spółdzielczych w oparciu o regulacje krajowe. Tak wyrażony cel badawczy, kwalifikowany jako główny, nie tylko stanowi ugruntowanie zasadniczego trzonu badawczego w niniejszej monografii, ale jednocześnie stanowi w dalszej kolejności matrycę dla zaprezentowania stosunków prawnych wewnątrz zgrupowania solidarnościowego banków spółdzielczych w prawie polskim, a także stosunków prawnych między stronami zgrupowania solidarnościowego a organami sieci bezpieczeństwa finansowego w prawie polskim. Prawidłowo określony cel

główny niniejszej monografii implikował także cele szczegółowe, które również zasługują na akceptację, jak choćby zaprezentowanie sposobu realizacji zasady samoregulacji i samopomocy przez strony stosunku zgrupowania solidarnościowego (s. 11). Bardzo dobrym potwierdzeniem wzorcowego, jak na monografie prawnicze, warsztatu badawczego jest także cel pracy sprowadzający się do oceny regulacji dotyczących zgrupowań solidarnościowych pod względem kryterium zupełności, zwięzłości, jednolitości i precyzji terminologicznej (s. 12). Z punktu widzenia zastosowania odpowiednich środków techniki prawodawczej jest to istotne zarówno dla ustawodawcy, jak i podmiotów stosujących ten obszar prawa.

Autor jako podstawową metodę badawczą zastosował formalno-dogmatyczną, co jest konsekwencją przyjętej koncepcji, a jednocześnie daje bardzo dobre spektrum porównawcze do tych opracowań z zakresu ekonomii, w których podejmowane są zagadnienia dotyczące funkcjonowania banków spółdzielczych. Prawidłowo zastosowano jako uzupełnienie metodę porównawczą, która dała możliwość niezbędnego uwzględnienia rozwiązań obowiązujących w innych porządkach prawnych. W monografii słusznie wykorzystano analizę i krytykę literatury, jak również niezbędny dorobek teorii prawa w kwestii stosunku prawnego.

Struktura ocenianego opracowania naukowego zasługuje na wysoką ocenę. Świadczy to o bardzo dobrze opanowanym i wykorzystanym warsztacie badawczym, przemyślanej koncepcji, umiejętnie sformułowanych tytułach poszczególnych rozdziałów i podrozdziałów i bardzo dobrze przeprowadzonej analizie pod względem objętości treściowej odniesionej do rozdziałów. Opracowanie, poza wstępem i zakończeniem, składa się z 6 rozdziałów, w ramach których Autor formułuje liczne podrozdziały stanowiące realizację założonych treści. Każdy z rozdziałów jest wzbogacony poprzez stałe fragmenty oznaczone jako uwagi wstępne i uwagi końcowe, co stanowi o dużej dyscyplinie rozważań dr Pawła Szczęśniaka.



W rozdziale pierwszym analizie poddano podstawy prawne funkcjonowania zgrupowań solidarnościowych banków spółdzielczych, gdzie rozpatrywano genezę i regulacje dotyczące tego obszaru w prawie unijnym, ale również ewolucję regulacji zgrupowań solidarnościowych banków spółdzielczych w prawie krajowym. Rozważania zawarte w tym rozdziale stanowią bardzo dobre wprowadzenie do całości obszernej problematyki i jednocześnie „ustawiają” kierunek badań. Bardzo dobrym uzupełnieniem stało się zamieszczenie w rozdziale drugim refleksji w zakresie typologii zgrupowań solidarnościowych banków spółdzielczych w wybranych porządkach prawnych UE. Stanowi to bowiem bardzo dobre dopełnienie uwag wprowadzających, stanowiąc szeroką płaszczyznę analizy porównawczej.

W trzecim rozdziale zawarto rozważania, które z powodzeniem można określić jako „przejście” od zagadnień ogólnych/wprowadzających do szczegółowych. Analizie poddano tu bowiem umowę zgrupowania solidarnościowego banków spółdzielczych jako źródło stosunku prawnego, wskazując na źródło stosunku zobowiązaniowego, trwałego i bezterminowego, wielostronnego, dobrowolnego, celowego, wzajemnego, kauzalnego, i koncernowego. Rozdział ten zasługuje na wysoką ocenę i może jednocześnie posłużyć jako wskazówka do sposobu dokonywania analizy konstrukcji prawnych z wykorzystaniem instytucji stosunku prawnego, a wraz tym terminologii właściwej dla tego typu badań.

Uwagi zaprezentowane w tym rozdziale stanowiły znakomitą bazę do ich kontynuacji w kolejnych dwóch rozdziałach, które można określić jako przeprowadzenie analizy dynamicznej, gdzie dr Paweł Szcześniak zaprezentował tworzenie zgrupowania solidarnościowego banków spółdzielczych w prawie polskim w rozdziale czwartym i stosunki prawne wewnątrz zgrupowania solidarnościowego banków spółdzielczych w prawie polskim w rozdziale piątym. Uwzględniając specyfikę badanych stosunków prawnych Autor w rozdziale piątym wyróżnia w pierwszej kolejności stosunki prawne w zakresie kontroli wewnętrznej w zgrupowaniu solidarnościowym i w



zakresie nadzoru wewnętrznego nad uczestnikami zgrupowania solidarnościowego. Stąd też dr Paweł Szczęśniak podkreśla, iż „na poziom integracji wpływa w istotnej mierze zakres kontroli i nadzoru wewnętrznego sprawowany nad stronami stosunku zgrupowania solidarnościowego” (s. 296).

Bardzo dobrym uzupełnieniem i jednocześnie potwierdzeniem kompleksowości ujęcia problematyki stały się rozważania zawarte w ostatnim z rozdziałów, gdzie Autor analizie poddał stosunki prawne między stronami umowy zgrupowania solidarnościowego a organami sieci bezpieczeństwa finansowego w prawie polskim. W tym względzie badaniom poddane zostały stosunki prawne między stronami umowy zgrupowania solidarnościowego a organem nadzoru nad rynkiem finansowym, stosunki prawne między stronami umowy zgrupowania solidarnościowego a organem gwarantowania depozytów i przymusowej restrukturyzacji, a także stosunki prawne między stronami umowy zgrupowania solidarnościowego a bankiem centralnym i organem nadzoru.

Pracę wieńczy bardzo dobrze skonstruowane zakończenie, gdzie Autor wskazuje, iż analiza przeprowadzona w monografii pozwoliła udowodnić przyjętą tezę. Należy podzielić wnioski de lege ferenda sformułowane przez dr Pawła Szczęśniaka, które wynikają z określonych celów badawczych. Autor trafnie zatem zauważa, iż ustawodawca nie wyłączył tajemnicy bankowej w sytuacji, gdy konieczne jest podjęcie działań niezbędnych do zapewnienia uczestnikowi zrzeszenia zintegrowanego ochrony przed niewypłacalnością, czy utratą płynności postulując usunięcie zaniechania legislacyjnego (s. 453). Autor dostrzega również konieczność kompleksowego unormowania, wskazując na „ogólnikowość regulacji obejmującej organizację oraz kompetencje organów zrzeszenia zintegrowanego”(s. 454). Należy podzielić także postulat co do wprowadzenia obowiązku lojalności, który powinien spoczywać na stronach umowy zgrupowania solidarnościowego (s. 456). Istotne staje się dostrzeżenie przez Autora konieczności precyzji regulacji, gdzie podnosi brak przepisu, który

wskazywałby na przebieg procesu i tryb powstawania zgrupowania solidarnościowego (s. 457).

Na podstawie powyższego stwierdzam, iż przedstawione osiągnięcie, tj. monografia dr Pawła Szczęśniaka pt. *Zgrupowania solidarnościowe banków spółdzielczych. Konstrukcja normatywna*, Warszawa 2022, ss.552 stanowi wypełnienie wymogu wynikającego z art. 219 ust. 1 pkt 2 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce. Należy jednoznacznie stwierdzić, iż monografia ta stanowi znaczny wkład w rozwój dyscypliny nauki prawne. Autor w sposób niemalże wzorcowy zaprezentował badaną problematykę, opracowując monografię, która w tym względzie stanowi istotne uzupełnienie luki badawczej, ale jednocześnie może stać się narzędziem do wykorzystania dla ustawodawcy, co do oceny istniejących unormowań w tym obszarze.

III

Ocena spełnienia wymogu istotnej aktywności naukowej albo artystycznej realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Zgodnie z art. 219 ust. 1 pkt 3 Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce stopień doktora habilitowanego nadaje się osobie, która wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Ustawowe określenie trzeciego z obligatoryjnych wymogów, od zaistnienia których ustawodawca uzależnia nadanie stopnia doktora habilitowanego jest oparte na przesłance, które odnosi się więc do wykazywania istotnej aktywności naukowej lub artystycznej i jednocześnie realizowanej w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej. Tak sformułowana przesłanka oznacza konieczność oceny tej aktywności z



punktu widzenia jej istotności, a zatem w tym przypadku pewnego wymiaru szczególnego, wyróżniającego się.

Biorąc to pod uwagę, dr Paweł Szczęśniak wskazał w pierwszej kolejności realizowanie stażu naukowego w 2022 r. pod moim kierunkiem w Katedrze Prawa Finansowego na Wydziale Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego w ramach programu staży naukowych wykonywanych na tym wydziale, a ponadto szereg staży naukowych w uczelniach zagranicznych. Ponadto zakres aktywności naukowej Wnioskodawcy jest bardzo szeroki pod względem obszarowym, a także wyraźnie zauważalny w doktrynie prawa finansowego pod względem zawartości i wagi dla jej rozwoju. Na dorobek ten składają się dwie recenzowane monografie, 20 rozdziałów w monografiach naukowych, 8 redakcji monografii naukowych, 15 opublikowanych artykułów w czasopiśmie naukowych, 2 przyjęte do druku na moment składania dokumentacji do uzyskania stopnia doktora habilitowanego. Ponadto dorobek ten obejmuje 71 komentarzy do przepisów ustaw, 9 rozdziałów w podręcznikach, 3 rozdziały w innych materiałach akademickich, jak również 6 sprawozdań z konferencji naukowych. Jest to zatem dorobek, który już na tym etapie, a zatem przed szczegółową jego oceną, stanowi potwierdzenie dojrzałości naukowej dr Pawła Szczęśniaka i dynamicznego rozwoju naukowego. Przy czym, co warto podkreślić, Autor ten umiejętnie łączy rozważania teoretyczne, oparte na bardzo dobrym warsztacie naukowym z tymi, które są równie cenne w obszarze nauk prawnych, a zatem mającymi charakter komentarzy do wybranych regulacji ustawowych.

Zainteresowania naukowe Wnioskodawcy koncentrują się na 7 obszarach badawczych, dotyczących nie tylko publicznego prawa bankowego, ale także związków pomiędzy prawem podatkowym a prawem cywilnym, jak również niektórych zagadnień prawa podatkowego. W pierwszej kolejności wskazać zatem wypada na zagadnienia, które dr Paweł Szczęśniak określa mianem prawa bankowości spółdzielczej, gdzie oprócz ocenianej monografii, stanowiącej zasadnicze osiągnięcie w przedmiotowej procedurze, należy



przywołać również inne opracowania, w tym także wystąpienia na konferencjach krajowych i zagranicznych. Trzeba także podkreślić, iż Wnioskodawca badania w tym zakresie prowadził z wykorzystaniem grantu Narodowego Centrum Nauki Miniatura 3 w ramach kierowanego przez niego projektu „Systemy solidarnościowe banków spółdzielczych w porządkach prawnych Państw Unii Europejskiej”. W ramach tego obszaru analizy istotnym opracowaniem jest to dotyczące zagadnienia tworzenia i aktualizowania grupowych planów naprawy przez banki spółdzielcze w artykule pt. *Grupowy plan naprawy dla systemów solidarnościowych banków spółdzielczych*, *Bezpieczny Bank* 2019, nr 1, s. 64-75.

Godzi się przy tym zauważyć, iż posługiwanie się sformułowaniem prawa bankowości spółdzielczej nie należy uznawać jako pretendowanie do tworzenia się nowej gałęzi prawa. Nie negując zasadniczych dążeń do wydzielenia się nowych gałęzi prawa trzeba wskazać, że proces ten powinien mieć istotne uzasadnienie instytucjonalne, jak również w ramach rozszerzania się obszaru regulacji normatywnej. Warto podkreślić, iż rozważania te Autor kontynuuje również w ramach komentarzy do ustaw (jak choćby *Prawo bankowe* red. K. Osajda, J. Dybiński, Warszawa 2023r.), co ma istotne znaczenie z punktu widzenia nauk prawnych.

Badania dotyczące przymusowej restrukturyzacji były kontynuowane przez Wnioskodawcę w obrębie tych zainteresowań, które zostały zwieńczone rozprawą doktorską. W tym względzie należy przywołać monografię pt. *Środki przymusowej restrukturyzacji banku, Warszawa 2018 r.*, która stanowi uzupełnioną i rozszerzoną rozprawę doktorską. W ramach tego obszaru rozważań dr Paweł Szczęśniak analizował m.in. współdziałanie organów sieci bezpieczeństwa finansowego w planowaniu przymusowej restrukturyzacji banków, co znalazło potwierdzenie w opracowaniu pt. *Współdziałanie organów sieci bezpieczeństwa finansowego w planowaniu przymusowej restrukturyzacji banków* (*Przegląd Legislacyjny* 2019 r., nr 4, s. 17-33).



Także w tym obszarze badawczym dr Paweł Szczęśniak kontynuuje rozważania mające istotne znaczenie dla praktyki stosowania prawa, czego potwierdzeniem jest opracowanie pt. *Termin wniesienia skargi do sądu administracyjnego na decyzję o wszczęciu postępowania w sprawie przymusowej restrukturyzacji*. Glosa do postanowienia NSA z 11.08. 2020 r., II GZ 221/20 („Glosa” 2022 nr 1, s. 114-127). Autor wykazał się w tym względzie umiejętnością krytycznej analizy orzecznictwa.

W ramach publicznego prawa bankowego Wnioskodawca rozpatrywał również zagadnienia dotyczące kompetencji organów sieci bezpieczeństwa finansowego. W tym zakresie Autor opracował komentarze do ustaw, rozdziały w podręczniku akademickim, ekspertyzy wykonane na zlecenie Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, jak również 10 referatów wygłoszonych na konferencjach naukowych, w tym zagranicznych. Wnioskodawca jest zatem Autorem komentarza do 26 przepisów w opracowaniu pt. *Prawo bankowe* red. K. Osajda, J. Dybiński, Warszawa 2023r., w tym zagadnień o fundamentalnym znaczeniu dla prawa bankowego, tj. m.in. charakteru prawnego decyzji KNF, planu naprawy, czy umowy wsparcia finansowego w ramach holdingu bankowego. W ramach podręcznika pt. *Prawo finansowe* pod red. Prof. dr hab. A. Hanusza, Warszawa 2021 r., dr Paweł Szczęśniak opracował 9 rozdziałów dotyczących publicznego prawa bankowego, tj. m.in. *Ogólna charakterystyka prawa bankowego i status prawny banków, czy Narodowy Bank Polski jako centralny bank państwa*.

Wnioskodawca w ramach swojej aktywności naukowej umiejętnie łączy zagadnienia z zakresu prawa bankowego z tymi, które wchodzą już w ramy prawa podatkowego. W tym względzie należy wskazać na opracowania dotyczące podatku od niektórych instytucji finansowych, tj. będące artykułami naukowymi, czy też glosami do wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego. Poruszane są tu zagadnienia mające fundamentalne znaczenie dla tego podatku, tj. dotyczące podmiotowości, jak choćby *Podmiotowość w podatku od niektórych instytucji finansowych* – glosa do wyroku NSA z 16.07. 2019 r. II FSK



2233/17 („Glosa” 2022, nr 3, s. 81-94 we współautorstwie z A. Kowalska). Godzi się w tym względzie przywołać także artykuł naukowy, który powstał w ramach stażu naukowego realizowanego w Katedrze Prawa Finansowego Wydziału Prawa, Administracji i Ekonomii Uniwersytetu Wrocławskiego pt. *The Impact of Intra-Group Relations on the Amount of the Tax on Certain Financial Institutions* (Studia Iuridica Lublinensia” 2023, vol 32, no. 2, s. 267-282). W artykule tym dr Paweł Szczęśniak w bardzo dobry sposób przedstawił zagadnienie definiowania stosunków koncernowych w ramach reguł tworzenia definicji pojęć prawnych. Opracowanie to powinno stać się dla ustawodawcy podatkowego istotnym elementem do rozważań w kwestii modyfikacji przepisów dotyczących tego podatku.

Kolejne z zagadnień dotyczące relacji pomiędzy prawem podatkowym a prawem bankowym dotyczą konstrukcji normatywnej korekty z tytułu wierzytelności nieuregulowanych w podatkach dochodowych. Są to zagadnienia istotne z punktu widzenia oceny sposobu tworzenia i stosowania regulacji prawa podatkowego, gdyż dotyczą również szerszej relacji, tj. pomiędzy prawem podatkowym a prawem prywatnym. W tym obszarze tematycznym Autor plasuje cykl publikacji powiązanych tematycznie. Cenne staje się więc wykazanie, iż korekta z tytułu wierzytelności nieuregulowanych zmienia sposób kwalifikowania przychodów i kosztów z działalności gospodarczej zgodnie z ustawą o podatku dochodowym od osób fizycznych, ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych, jak również ustawy o zryczałtowanym podatku dochodowym od niektórych przychodów osiąganych przez osoby fizyczne w artykule pt. *Sposób rejestrowania przychodów i kosztów z działalności gospodarczej a korekta z tytułu wierzytelności nieuregulowanych* („Przegląd Ustawodawstwa Gospodarczego” 2021, nr 2, s. 35-40). Trafnie więc stwierdza dr Paweł Szczęśniak, iż konstrukcja tej korekty „pozwala na przedstawienie prawidłowej i wiarygodnej sytuacji płatniczej wierzyciela oraz dłużnika”, P. Szczęśniak Sposób...jw., s. 39. Stanowisko to wpasowuje się bowiem w charakterystyczną relację pomiędzy prawem podatkowym a prawem prywatnym.



Opiniowany w swoich badaniach zajmował się bowiem związkami pomiędzy prawem podatkowym a prawem cywilnym, co odzwierciedlają dwie publikacje naukowe, trzy redakcje monografii naukowych oraz sześć wystąpień konferencyjnych. Istotne w tym względzie staje się opracowanie mające postać artykułu naukowego dotyczące jednego z najistotniejszych zagadnień w obszarze prawa podatkowego, tj. wykładni pojęć prawa cywilnego w rekonstrukcji norm prawa podatkowego. zagadnienie to zostało zaprezentowane w opracowaniu pt. *Wykładnia pojęć prawa cywilnego w rekonstrukcji norm prawa podatkowego a postulat spójności i pewności porządku prawnego (w) Zasad pewności w prawie podatkowym*, red. A. Kazimierczak, A. Franczak, Warszawa 2018, s. 101-112. Trafnie zauważa Autor, iż jednym ze sposobów eliminowania wieloznaczności leksykalnej terminów prawnych są definicje legalne, P. Szczęśniak *Wykładnia..j.w.*, s. 110. Jest to dobra płaszczyzna do dalszego rozwoju zagadnienia dotyczącego definicji legalnych w prawie podatkowym, które są coraz częściej stosowanym środkiem techniki legislacyjnej w tym obszarze prawa, także z uwzględnieniem definicji legalnej służącej ograniczeniu obszaru nieostrości.

Trzeba także zauważyć, iż dr Paweł Szczęśniak charakteryzuje się aktywnością naukową w obszarze prawa finansów publicznych, w tym prawa finansów jednostek samorządu terytorialnego. W ramach tego zakresu tematycznego Wnioskodawca legitymuje się publikacją jedenastu rozdziałów w monografiach naukowych oraz jednego w języku angielskim, a także współredakcją jednej monografii naukowej i trzema wystąpieniami konferencyjnymi.

Biorąc pod uwagę powyższe stwierdzam, iż dr Paweł Szczęśniak spełnia kryterium określone w art. 219 ust. 1 pkt 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Jego osiągnięcia należy jednoznacznie zakwalifikować jako stanowiące istotną aktywność naukową w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie nauki prawne. W szczególności jego opracowania naukowe z zakresu prawa publicznego bankowego, relacji pomiędzy prawem prywatnym a



prawem podatkowym, a także z obszaru samego prawa podatkowego mają istotne znaczenie w zakresie teorii, ale także z ważkim odniesieniem do praktyki stosowania prawa, co dla tej dyscypliny jest istotne.

V

Osiągnięcia dydaktyczne, organizacyjne a także w ramach popularyzacji nauki lub sztuki

Wnioskodawca wykazuje się również istotnymi osiągnięciami dydaktycznymi. W ramach dydaktyki prowadził szereg zajęć jako pracownik naukowo-dydaktyczny Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej. Zajęcia te obejmowały różne formy, tj. wykłady, ćwiczenia, konwersatoria, seminaria, a także szkolenia i warsztaty z takich przedmiotów jak m.in. prawo bankowe, prawo podatkowe, prawo bilansowe, prawo finansowe, czy postępowanie podatkowe. Wnioskodawca prowadził zajęcia na studiach podyplomowych, m.in. na Podyplomowym Studium Prawa Podatkowego, a także był promotorem licznych prac dyplomowych.

Należy podkreślić, iż dla przedmiotów tych dr Paweł Szczęśniak przygotował programy kształcenia, a także materiały dydaktyczne, w tym kazusy, zbiory orzecznictwa i prezentacje multimedialne. Prowadzone zajęcia były nie tylko ocenione wysoko wśród ankiet studenckich, ale także przyznaniem przez Rektora Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w 2022 r. dyplomu Homo Didacticus, przyznawanej tym nauczycielom, których studenci wyróżnili najwyższymi ocenami za pracę dydaktyczną.

Doktor Paweł Szczęśniak prowadził również szkolenia i warsztaty, min. na zaproszenie Europejskiego Stowarzyszenia Studentów Prawa ELSA, czy też Rady Izby Komorniczej w Lublinie, gdzie 25 września 2020 r. zrealizował szkolenie pn. „Działalność komornika a kwestie podatkowe”, gdzie adresatami byli komornicy oraz asesory komorniczy. Warto podkreślić, iż od 2021 r. dr



Paweł Szczęśniak prowadzi zajęcia z prawa podatkowego w Krajowej Szkole Sądownictwa i Prokuratury.

Wnioskodawca legitymuje się także osiągnięciami organizacyjnymi, wśród którym przywołać należy jedynie przykładowo pełnienie od 2014 r. funkcji sekretarza Katedry Prawa Finansowego UMCS, w latach 2015-2020 członkostwo Komisji Promocji Wydziału Prawa i Administracji UMCS, czy też pełnienie od 2017 r. funkcji opiekuna Studenckiego Koła Naukowego Prawa Podatkowego UMCS. Istotne są również jego osiągnięcia na polu organizacji nauki, gdzie sprawował funkcję przewodniczącego komitetu naukowego, czy też organizacyjnego czterech ogólnopolskich konferencji naukowych, tj. m.in.; IX Ogólnopolskiej Konferencji Naukowej pn. „Wyłudzenia skarbowe – formy przeciwdziałania w prawie podatkowym, prawie karnym skarbowym i prawie rynków finansowych”, UMCS, 14 kwietnia 2023 r., Lublin. Był również członkiem komitetów organizacyjnych bądź naukowych ośmiu ogólnopolskich konferencji naukowych oraz jednej międzynarodowej. Jest także członkiem trzech organizacji naukowych, w tym Polskiego Stowarzyszenia Ekonomicznej Analizy Prawa (PSEAP). Wnioskodawca jest także członkiem komitetów redakcyjnych kilku czasopism naukowych, tj. m.in. Studia Iuridica Lublinensia – redaktor ds. popularyzacji czasopisma. Pełnił i pełni również funkcję recenzenta w różnych czasopismach naukowych.

Godzi się wskazać również, iż dr Paweł Szczęśniak legitymuje się osiągnięciami w ramach popularyzacji nauki. W tym zakresie podkreślić trzeba, iż od 2021 r. wchodzi w skład zespołu przygotowującego Akademię Prawa Podatkowego, które jest wydarzeniem cyklicznym i jest skierowane do studentów oraz praktyków z całej Polski. Wydarzenie obejmuje spotkania ze specjalistami, tj. doradcami podatkowymi, sędziami Naczelnego Sądu Administracyjnego, pracownikami Krajowej Administracji Skarbowej a także prokuratury. W obszarze popularyzacji nauki dr Paweł Szczęśniak prowadzi również stronę internetową i media społecznościowe Katedry Prawa Finansowego UMCS, jak również czasopisma Studia Iuridica Lublinensia.

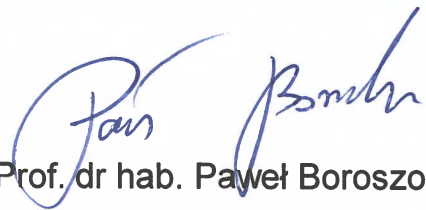


VI

Konkluzja

Biorąc pod uwagę powyższe, na podstawie art. 221 ust. 8 Prawa o szkolnictwie wyższym, stwierdzam, iż osiągnięcie naukowe, tj. monografia P. Szczęśniak pt. *Zgrupowania solidarnościowe banków spółdzielczych. Konstrukcja normatywna*, Warszawa 2022, ss.552 spełnia wymóg określony w art. 219 ust. 1 pkt 2 tej ustawy. Ponadto Wnioskodawca wykazuje się istotną aktywnością naukową albo artystyczną realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

Stwierdzam zatem, że dr Paweł Szczęśniak spełnia wymogi do nadania mu stopnia doktora habilitowanego.



Prof. dr hab. Paweł Boroszowski

Lewin Brzeski, 26 luty 2024 r.